

సాగు సంబంధం

- జూరాల, కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టు పరిధిలో సాగు ప్రశ్నార్థకమేనా..?
- ప్రాజెక్టుల్లో నీళ్లు లేవని క్రాప్ హాలిడే..
- అయోమయంలో ఆయకట్టు రైతులు
- నీళ్లు వదులుతారన్న ఆశతో యాసంగికి..
- ఎమ్మెల్యేలు మాట్లాడినా పట్టించుకోని వైనం
- నారాయణపూర్ కాల్వల మరమ్మతుతో పీజేపీకి స్వల్పంగా నీటిరాక

ఇక క్రాప్ హాలిడే నా..? ధ

కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టులో నిల్వ ఉన్న నీళ్లు

ఎమ్మెల్యేలు కోరినా విడుదలకాని నీరు

ఈ నెలలో ప్రభుత్వం మారిపోవడంతో కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టు కింద నీటి విడుదల జరుగుతుందా..? జరగదా..? అనేది సందిగ్ధంగా మారింది. మరోవైపు రైతుల నుంచి వచ్చిన విజ్ఞప్తి మేరకు మక్తల్ ఎమ్మెల్యే వాకిటి శ్రీహరి, నారాయణపేట ఎమ్మెల్యే పవిత్ర, దేవరకల్ల ఎమ్మెల్యే మధుసూదన్ రెడ్డి రెండు రోజుల కిందట ఇరిగేషన్ అధికారులను హైదరాబాద్ కలిశారు. యాసంగికి కోయిల్ సాగర్ కింద ఆయకట్టు రైతులకు సాగునీరు విడుదల చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. వినతిపత్రం స్వీకరించిన అధికారులు ఇప్పటివరకు ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు. కాగా కోయిల్ సాగర్ కింద క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించిన నేపథ్యంలో తామేమి నిర్ణయం తీసుకోలేమని, అంతా ప్రభుత్వం చేతిలో ఉన్నదని ఇరిగేషన్ అధికారులు పేర్కొంటున్నారు. దీంతో ఎమ్మెల్యేల ప్రతిపాదనలకు ఫలితం శూన్యంగా మారింది. కేసీఆర్ ప్రభుత్వంలో రైతులకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యతమిస్తూ వారికి ఆసాని ప్రభుత్వం మారడంతో విధిస్తుమైన పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. ఇంతకు యాసంగి పంటలకు నీరు వదులుతారా? లేదా? అనేది ఇంకా తేల్చలేకపోతున్నారు. కానీ రైతులు మాత్రం పెద్ద ఎత్తున సాగు చేసుకుంటుండడంతో పంటలను కాపాడుతారా? క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించి చేతులు దులుపుకుంటారని తేలిపోయి ఉన్నది. కోయిల్ సాగర్ ఆయకట్టుకు సాగునీరు విడుదల చేయాలని మక్తల్, నారాయణపేట, దేవరకల్ల ఎమ్మెల్యేలు ఇరిగేషన్ శాఖ ఉన్నతాధికారులను కలిసి విన్నవించారు. అధికారులు సానుకూలంగా ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి ఆదేశాలు రాకపోవడంతో నిర్ణయం తీసుకోలేకపోతున్నారు. దీంతో కమ్మూడి జిల్లా వ్యాప్తంగా ప్రాజెక్టుల కింద రైతులు అయోమయంలో పడ్డారు. క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించడంతో యాసంగి పంటలకు సాగు ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. గతేడాది యాసంగిలో జూరాల కింద 14,534 ఎకరాలు, నెట్టెంపాడ్ కింద 40,044, ఆర్డీఎస్ కింద 33,683 ఎకరాలకు సాగు నీరు వచ్చింది. ప్రస్తుతం మూడు ప్రాజెక్టుల కింద నీరు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఆర్డీఎస్ కు సంబంధించి కుంగభద్ర డ్యాంంలో ఉన్న నీటిని నిల్వను బట్టి ఈ వానాకాలం పంటలకు 9టిఎం

కోయిల్ సాగర్ కింద 9 వేల ఎకరాలు

మహబూబ్ నగర్ జిల్లా దేవరకల్ల సమీపంలోని మధ్య తరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టు కోయిల్ సాగర్ లో వానకాలం సీజన్ ముగిసినా నిండుతుండలా కనిపిస్తుంది. వర్షాలకుతోడు.. జూరాల బ్యాక్ వాటర్ నుంచి ప్రాజెక్టుకు నీటిని తరలించారు. దీంతో రిజర్వాయర్ లో నీటిమట్టం అంతకంతకు పెరిగింది. ప్రస్తుతం ప్రాజెక్టులో గరిష్ట నీటిమట్టం 92 అడుగులకుగానూ 31 అడుగుల నీరు నిల్వ ఉన్నది. అంతేకాకుండా ఈ ప్రాజెక్టు కింద ఉన్న పెద్దవార్గుపై ఉన్న చెక్ డ్యాములన్నీ జలకళను సంతరించుకున్నాయి. దీంతో రైతాంగం ఇటు వాగు పరివాహక ప్రాంతాలు, కోయిల్ సాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల కింద సుమారు 9,000 ఎకరాల్లో సాగునీరు సన్నద్ధమయ్యారు. అధికారులు వద్దంటున్నప్పటికీ రైతులంతా నారుమడులు మేసుకోవడానికే పోతారు. దుక్కిడున్న నిర్ణయం చేసుకున్నారు. మడులు సిద్ధం చేసి వారంతో నారు పోసివేయడం చేస్తున్నారు. అయితే ప్రస్తుతం కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు వదులుతారా? లేదా..? అనేది ఉత్పాదక శాఖలకు తెలియదు. అయితే ప్రస్తుతం కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు వదులుతారా? లేదా..? అనేది ఉత్పాదక శాఖలకు తెలియదు. అయితే ప్రస్తుతం కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు వదులుతారా? లేదా..? అనేది ఉత్పాదక శాఖలకు తెలియదు.

క్రాప్ హాలిడేకి కట్టుబడి ఉంటారా..?

యాసంగి పంటలకు నీళ్లు వదులుతారా..? అనే డైలామా కొనసాగుతున్నది. నారాయణపూర్ జలాశయం కింద కాల్వలకు మరమ్మత్తు పనులు జరుగుతుండడంతో కొంత నీటిని డ్యాం ఆధికారులు దిగువకు వదులుతున్నారు. దీంతో జూరాల ప్రాజెక్టుకు స్వల్పంగా ఇన్ ఫ్లో నమోదవుతున్నది. వచ్చిన వరదను వచ్చినట్లే నెట్టెంపాడు, భీమా ప్రాజెక్టులకు 1500 క్యూసెక్కులను వదులుతున్నారు. ఈసారి వర్షాభావ పరిస్థితుల జలకళను సంతరించుకున్నాయి. దీంతో రైతాంగం ఇటు వాగు పరివాహక ప్రాంతాలు, కోయిల్ సాగర్ కుడి, ఎడమ కాల్వల కింద సుమారు 9,000 ఎకరాల్లో సాగునీరు సన్నద్ధమయ్యారు. అధికారులు వద్దంటున్నప్పటికీ రైతులంతా నారుమడులు మేసుకోవడానికే పోతారు. దుక్కిడున్న నిర్ణయం చేసుకున్నారు. మడులు సిద్ధం చేసి వారంతో నారు పోసివేయడం చేస్తున్నారు. అయితే ప్రస్తుతం కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు వదులుతారా? లేదా..? అనేది ఉత్పాదక శాఖలకు తెలియదు. అయితే ప్రస్తుతం కుడి, ఎడమ కాల్వలకు సాగునీరు వదులుతారా? లేదా..? అనేది ఉత్పాదక శాఖలకు తెలియదు.

సాగర్ నీరు విడుదల చేయకుంటే ఆందోళన

కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టులో అనుకున్న స్థాయిలో నీటిమట్టం ఉన్నదని, ఈ జలాలతో రైతులకు ప్రయోజనం చేకూర్చే నిర్ణయం తీసుకోవాలని, లేకుంటే ఆందోళన చేపడుతామని రైతులు హెచ్చరిస్తున్నారు. గతంలో కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టు కింద ఎన్నడూ ఈ పరిస్థితి రాలేదని, రైతులు అడిగిన తక్షణమే ప్రభుత్వం స్పందించి నీటిని విడుదల చేసేదని గుర్తు చేశారు. కోయిల్ సాగర్ ప్రాజెక్టు కేవలం సాగునీటి ఉద్దేశించిందని రైతులకు నీరు వాడుకునే హక్కు ఉన్నదని చెబుతున్నారు. ఒకవైపు అధికారాలు వద్దంటున్నా రైతులు సాగు చేస్తుండడంతో యాసంగి పంటల పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందోన్నట్లు అనుకున్న నెలకొన్నది.

వలసాగు కోసం చేసిన కలిగి

నీళ్లుచ్చేనా?

కుంగభద్ర నదిలో తగ్గిన నీటినిల్వలు

హామీ ఇవ్వకపోవడంతో రైతులు ఈ యాసంగిపై ఆశలు వదులుతున్నట్లే కనిపిస్తున్నది. ప్రస్తుతం జూరాలలో 3.920టిఎంసీల నీరు మాత్రమే ఉన్నది. ఈ నీటిని ప్రజలకు తాగునీరు అందించడంలో భాగంగా మిషన్ బగ్గెరడ ఇతర అవసరాలకు వినియోగిస్తున్న క్రమంలో యాసంగిలో పంటలకు నీరు అందించడం కష్టంగా మారింది. గతంలో నారాయణపూర్ నుంచి రిజనలేటర్ వాటర్ వస్తుండడంతో జూరాల కింద యాసంగి పంటలకు ఎటు

నీల ఇండెంట్ ను ప్రస్తుతం మనం వాడుకున్నాం. ఇక డ్యాంంలో నీరు అనుకున్న స్థాయిలో నిల్వ లేకపోవడంతో ఆర్డీఎస్ కింద యాసంగి పంటలకు నీరు వదలడం లేదు. దీంతో జిల్లాలో ఆర్డీఎస్, జూరాల, నెట్టెంపాడ్ ప్రాజెక్టుల కింద అధికారులు క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించే అవకాశమున్నది. ఈ రెండు రోజుల్లో అధికారులు అధికారికంగా ప్రకటన చేయనున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కేవలం బోరుబావుల కింద మాత్రమే రైతులు ఈ యాసంగిలో పంటలు సాగు చేసుకునే అవకాశముంది

నీటి విడుదలపై రెండు రోజుల్లో స్పష్టత..

జూరాల డ్యాంలో తగినంత నీటి సామర్థ్యం లేకపోవడంతోపాటు నారాయణపూర్ డ్యాంం కింద క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించడంతో ఆక్రమి నుంచి వచ్చే రిజనలేటర్ వాటర్ నిలివిపోవడంతో మనకు ఇన్ ఫ్లో వచ్చే అవకాశం లేదు. ఈ ఏడాది యాసంగిని జూరాల కింద క్రాప్ హాలిడే ప్రకటించే అవకాశముంది. రెండు రోజుల్లో పూర్తి వివరాలు వెల్లడిస్తాం.

- జవేద్ అహ్మద్, జూరాల ప్రాజెక్టు ఖాతా

వానకాలం పంటలు పూర్తిగా ముగియడంతో ఎన్నో అశలతో అన్నదాతలు యాసంగి వరి సాగుకు సన్నద్ధమవుతున్నారు. యాసంగి సాగులో రైతులు ఎక్కువగా దొడ్డు రకాల సాగువైపు మొగ్గు చూపుతున్నారు. చలిప్రభావం నారుమట్టమే పడకుండా ప్రత్యేక నారు మడి యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించాలని వ్యవసాయాధికారులు సూచిస్తున్నారు. ప్రస్తుత వాతావరణ పరిస్థితులు, నీటి లభ్యతను దృష్టిలో ఉంచుకొని స్వల్పకాలిక రకాలైన (120-130 రోజుల పంట కాలం) 1010, కేఎన్ఎం (118), ప్రవేటు కంపెనీలోని స్వల్ప కాలం వంటి రకాలను సాగు చేసుకోవచ్చని చెబుతున్నారు. చలి ఉధృతిని బట్టి పంటకాలం 10 నుంచి 15 రోజుల వరకు పెరిగే అవకాశముంది. ముఖ్యంగా చలి ప్రభావం నారుమట్టమే పడకుండా ప్రత్యేక నారు మడి యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించాలని సూచిస్తున్నారు.

- పెద్దమండడి, డిసెంబర్ 16

యాసంగికి సంసిద్ధం

■ నారుమడులు సిద్ధం చేస్తున్న రైతులు

■ యాజమాన్య పద్ధతులు పాటించాలంటున్న వ్యవసాయాధికారులు

నారుమడిలో తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలు..

- ⇒ రైతులు చలికి తట్టుకోవే వరి వంగడాలును ఎంపిక చేసుకోవాలి.
- ⇒ మండె కట్టిన విత్తనాలను వేయడం తప్పనిసరిగా అలవాటు చేసుకోవాలి.
- ⇒ నారుపోసుకునే ముందు నారుమడికి సరిపడా సుమారు 2క్యూంటాళ్లు బాగా మార్చిన పశువుల ఎరువు లేదా కోళ్ల ఎరువు, కిలో జింక్ సల్ఫేట్ తప్పనిసరిగా వాడాలి.
- ⇒ భాస్వరాన్ని రెట్టింపు మెతాడులో మేసుకోవాలి.
- ⇒ రాత్రిపూట నారుమడిలో నీళ్లు లేకుంటే చలి ప్రభావం మొక్కలపై తగ్గుతుంది. కాబట్టి ప్రతిరోజూ వేకువజామున, పగటిపూట నీటిని పెట్టి సాయంత్రం తీసివేయాలి.
- ⇒ చలి తీవ్రత ఎక్కువగా ఉంటే స్వర్ణఫాల్ లేదా పాచ్యులా-4 వంటి నూత్నపోషకాల మిశ్రమాన్ని 5రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారీ చేసుకోవాలి.
- ⇒ కాండం తొలిచే పురుగు బారీ నుంచి నారును కాపాడుకునేందుకు, నారు తీయడానికి వారం రోజుల ముందు, 5సెంట్ల నారును డిక్ 800గ్రాముల కార్బోప్యూరాన్ 9జీ గుళికలు వేయాలి.
- ⇒ పరికి ఆగ్నేతెగులు ఆశించే అవకాశం ఉంటుంది. ముందు జాగ్రత్తగా లీటరు నీటికి 0.6గ్రాముల ట్రైప్లె కోజోల్ ను కలిపి పిచికారీ చేయాలి.
- ⇒ రైతులు యాజమాన్య పద్ధతులను పాటిస్తే ఆరోగ్యవం తమైన నారు పెంచుకొని, తద్వారా అధిక దిగుబడులు సాంచవచ్చు.

సరిగ్గా ఎదగకపోవడం పంట కాలం పెరిగిపోవడం, పోషకలోపాలు ముఖ్యంగా జింక్ లోపం లక్షణాలు కనిపించే అవకాశం ఉన్నది. ఈ జింక్ లోపం వల్ల ఆకులపై తుప్పుమచ్చలు ఏర్పడుతాయి. ఈ లోప నివారణకుగానూ లీటరు నీటికి 2గ్రాముల జింక్ సల్ఫేట్ కలిపి పిచికారీ చేసుకోవాలి.

చలి తీవ్రత ఎక్కువగా ఉంటే స్వర్ణఫాల్ లేదా పాచ్యులా-4 వంటి నూత్నపోషకాల మిశ్రమాన్ని 5రోజుల వ్యవధిలో రెండు సార్లు పిచికారీ చేసుకోవాలి.

కాండం తొలిచే పురుగు బారీ నుంచి నారును కాపాడుకునేందుకు, నారు తీయడానికి వారం రోజుల ముందు, 5సెంట్ల నారును డిక్ 800గ్రాముల కార్బోప్యూరాన్ 9జీ గుళికలు వేయాలి.

పరికి ఆగ్నేతెగులు ఆశించే అవకాశం ఉంటుంది. ముందు జాగ్రత్తగా లీటరు నీటికి 0.6గ్రాముల ట్రైప్లె కోజోల్ ను కలిపి పిచికారీ చేయాలి.

రైతులు యాజమాన్య పద్ధతులను పాటిస్తే ఆరోగ్యవం తమైన నారు పెంచుకొని, తద్వారా అధిక దిగుబడులు సాంచవచ్చు.

కొత్తవరలో మున్సిపల్ దుకాణాలు

మహబూబ్ నగర్ టౌన్, డిసెంబర్ 16

నందలాల్ పవార్ ఒక దశలో అద్దె వసూళ్లపై అధికారులతో తరుచూ సమీక్ష నిర్వహించారు. సిబ్బంది ఉరుకులు పరుగులు పెట్టారు. రూ.94.80లక్షలు వసూలు చేశారు. అయినా ఇంకా మున్సిపాలిటీకి రూ.2.15కోట్లకుపైగా బకాయిలు వసూలు కావాల్సి ఉన్నది.

వ్యాపారులపై కొరకా..
వేలంలో పొందిన దుకాణాలకు తాళాలు వేసి అద్దెలు ఎండ్లగా చెల్లించని వ్యాపారులపై గురువారం అసిస్టెంట్ మున్సిపల్ కమిషనర్ చమన్ కుమార్ ఆద్యర్థంలో పురపాలిక్ శాఖ స్పెషల్ డైవీ నిర్వహించి కొరకా రుమ్మిపించారు. ఇటీవలే స్థానిక ఎమ్మెల్యే యస్సెం థ్రీనివాసరెడ్డి న్యూటోనోలోని మున్సిపాలిటీకి సంబంధించిన దుకాణ సముదాయాన్ని తనిఖీ చేశారు. పలు దుకాణాలు తాళాలు వేసి ఉండడాన్ని గమనించిన ఎమ్మెల్యే వాటి పరిస్థితిపై ఆరా తీశారు. దీంతో మళ్లీ పురపాలిక్ శాఖ అధికారులు స్పెషల్ డైవీ నిర్వహించారు.

పేరుకుపోయిన పెంచిన అద్దెలు..
మహబూబ్ నగర్ మున్సిపాలిటీలో రెండు ప్రధాన వ్యాపార సముదాయాల్లో ఉన్న దుకాణాలను 1972-74 సంవత్సరంలో కేటాయించారు. అద్దెలు 2017 వరకు అలాగే వసూలు చేశారు. 2017 జూన్ 9న మార్కెట్ లో 39, క్లాక్ టవర్ లోని 22 దుకాణాల అద్దె పెంచారు. దీంతో నెలకు రూ.27.44లక్షల చొప్పున అదాయం పురపాలిక్ కు రావాలి. ఐదున్నరేండ్ల కిందట ఆయా దుకాణాలకు టెండరు నిర్వహించి కేటాయించారు. నెలకు రూ.27.44లక్షల ప్రకారం ఐదున్నరేండ్లకు రూ.కోట్లలో బకాయిలు ఉన్నాయి. ఈ బకాయిలు వసూలు చేయాల్సిన బాధ్యత పురపాలిక్ కు ఉన్నది. ఇప్పటికైనా మున్సిపల్ దుకాణాలు ఎవరికి కేటాయించారు, టెండర్ పొందిన దుకాణదారులు ఏవరాలు పొందవచ్చాల్సిన అవకాశం ఎంతైనా ఉంది. టెండర్లు పొందిన వారు వ్యాపారాలు చేసుకుంటున్నారా? లేదా బీనామీలు ఉన్నారనేది తెలుస్తోంది.

వసూలైతేనే అభివృద్ధి వసూలు..
మహబూబ్ నగర్ పట్టణం అభివృద్ధి చెందుతున్నది. మున్సిపాలిటీలో పలు గ్రామాలు విలీనమయ్యాయి. దీంతోపాటు కొత్తకాలనీలు వెలుస్తున్నాయి. అక్కడ హాళిక వసతులు, రోడ్లు, డ్రైనేజీలు లేవు. రూ.కోట్ల అద్దె బకాయిలు వసూలైతే వీటిలో ఈ పనులు చేపట్టేందుకు అవకాశమున్నది. కాలనీలో రోడ్లు, డ్రైనేజీల సమస్యలు తీరి ప్రజల ఇబ్బందులు చాలా వరకు తీరనున్నాయి.

అద్దె వసూలుకు స్పెషల్ డైవీ..

మున్సిపల్ అద్దె వసూలుకు అసిస్టెంట్ మున్సిపల్ కమిషనర్ ఆద్యర్థంలో స్పెషల్ డైవీ నిర్వహిస్తున్నాం. న్యూటోన్ మున్సిపల్ కాంప్లెక్స్ లో మొత్తం 98 దుకాణాలు ఉన్నాయి. అందులో 88 మంది దుకాణాలు లీజ్ లో ఉండగా, 17కూ దుకాణాలకు సంబంధించి గత పరిపేక్షగా అద్దె చెల్లించకుండా తాళం వేసి ఉన్నట్లు గుర్తించారు. ఆయా దుకాణాలకు మున్సిపల్ శాఖ నిబంధనల ప్రకారం నోటీసులు జారీ చేసి రీటెండర్ నిర్వహిస్తాం. మొండిబకాయి ఉన్న దుకాణదారులకు నోటీసు జారీ చేశాం. అవసరమైతే దుకాణాలు సీజ్ చేస్తాం. పురపాలిక్ నిబంధనల మేరకు అద్దె చెల్లించాలి.

- డి.ప్రదీప్ కుమార్, మున్సిపల్ కమిషనర్, మహబూబ్ నగర్ మున్సిపాలిటీ

నాణ్యమైన విత్తనాలు ఎంపిక చేసుకోవాలి..

రైతులు యాసంగిలో సాగు చేసే వారి విత్తనాలు ఎంపికలో నాణ్యమైన విత్తనాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి. అదేవిధంగా మండే పెట్టిబప్పుడు చలి లేకుండా వరి విత్తనాలపై గడ్డి బాగా కప్పి పైన కవరు మేసుకుంటే వరి మోలక వస్తుంది. నారుమడులు వ్యవసాయ అధికారులు సూచనలు పాటించి మేసుకోవాలి.

- కురుమయ్య, వ్యవసాయాధికారి